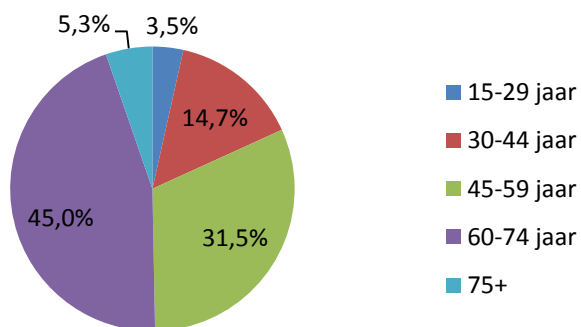

Terugkoppeling resultaten verdiepende enquête Omgevingswet

Participatie is een belangrijke pijler van de Omgevingswet. Om in de fase vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet de Westlandse inwoners alvast kennis te laten maken met de aanstaande veranderingen in de openbare ruimte, hebben we in november 2017 een online enquête uitgevoerd. Die gaf inzicht in welke onderwerpen en hoe inwoners betrokken willen worden bij hun leefomgeving. In november 2018 is onder de leden van het digitale Westland Panel een verdiepende enquête gehouden. Bijna 1400 inwoners hebben deze online vragenlijst ingevuld. De uitkomsten van de enquête worden gebruikt voor de omgevingsvisie. Hieronder leest u de uitkomsten van deze enquête.

De enquête is 1391 keer ingevuld, door bijna 80% van de leden van het Westland Panel. Er is een logische ordening over de kernen, maar de verdeling over leeftijd is niet representatief (zie figuur). In onderstaande vragen is daarom indien relevant een uitsplitsing naar leeftijd gemaakt.

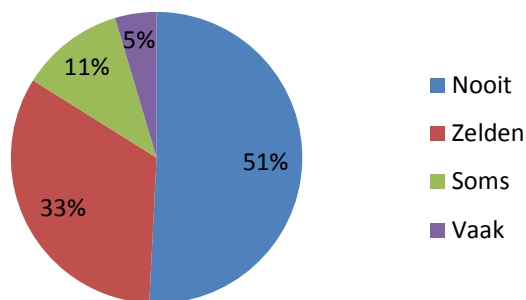
Veiligheid

Uit de vorige enquête bleek dat de respondenten veiligheid een belangrijk onderwerp vinden. Maar liefst 73,4% van de deelnemers gaf aan mee te willen denken over dit onderwerp. Omdat veiligheid een veelomvattend thema is, zijn de volgende verdiepende vragen gesteld:

Kunt u aangeven of onderstaande vormen van overlast in uw buurt voorkomen en zo ja in welke mate?

De meeste overlast wordt ervaren van parkeerproblemen, hondenpoep, te hard rijden en rommel op straat. In mindere mate wordt overlast ervaren van agressief gedrag in het verkeer en rondhangende jongeren. De overige onderwerpen (kapot straatmeubilair, bekladde muren of gebouwen, dronken mensen op straat, drugsgebruik of drugshandel, hinder van horeca, mensen met verward gedrag en overlast van buurtbewoners) worden door het overgrote deel van de respondenten niet als probleem ervaren.

Voelt u zich onveilig in uw eigen buurt?

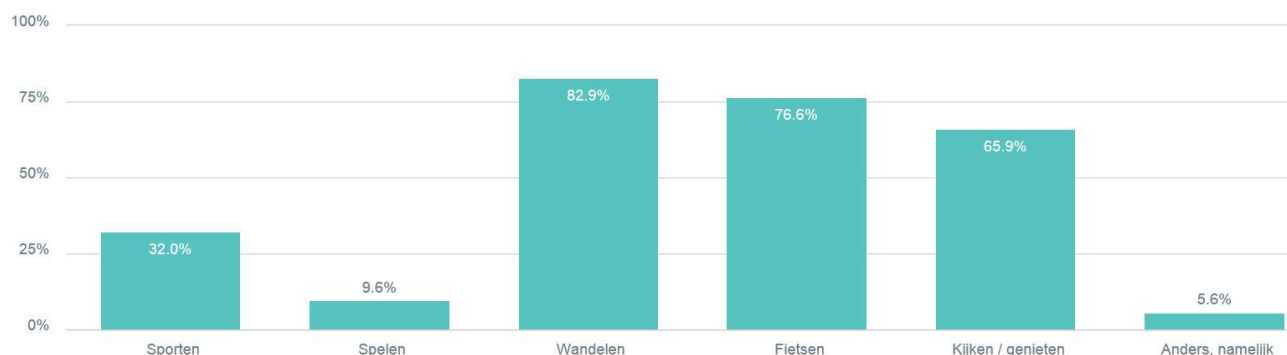
51% van de respondenten voelt zich nooit onveilig in hun eigen buurt. Naarmate respondenten ouder zijn, voelen zij zich vaker onveilig. Gemiddeld geven de respondenten de veiligheid in hun buurt het cijfer 7,6.

Groen en natuur

61,8% van de deelnemers gaf in een vorige enquête aan mee te willen denken over dit onderwerp.

Wat is voor u de reden om erop uit / naar buiten / de natuur in te gaan?

Wat is voor u de reden om erop uit / naar buiten / de natuur in te gaan?
U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

Voor 15-29 jarigen staat sporten op de tweede plaats met 64,7%, na wandelen (73,5%).

Voor 30-44 jarigen schiet het spelen omhoog naar 43,7%, waarschijnlijk door de aanwezigheid van jonge kinderen.

Op hogere leeftijd blijft de top 4 steeds gelijk, maar neemt het aandeel sporten af naar gelang de leeftijd van de respondenten hoger wordt.

Bent u tevreden met de kwaliteit en hoeveelheid groen in:

- Uw buurt of wijk: 40,9% ontevreden; 59,1% tevreden
- Uw dorp: 47,8% ontevreden; 52,2% tevreden
- Gemeente Westland: 49,5% ontevreden; 50,5% tevreden

Wat voor soort groen zou u meer willen hebben? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

1. Groen in de straat
2. Een natuurgebied in of nabij Westland (scoort bij 75+ers het hoogst van alle keuzes)
3. Bomen in de wijk
4. Een park in de buurt
5. Groene speelruimte voor kinderen (scoort bij 30-44 jarigen het hoogst van alle keuzes)
6. Recreatievoorzieningen in de natuur
7. Groen in combinatie met dieren
8. Ik heb hier geen behoefte aan (neemt toe naarmate respondenten ouder worden)

9. Een buurttuin

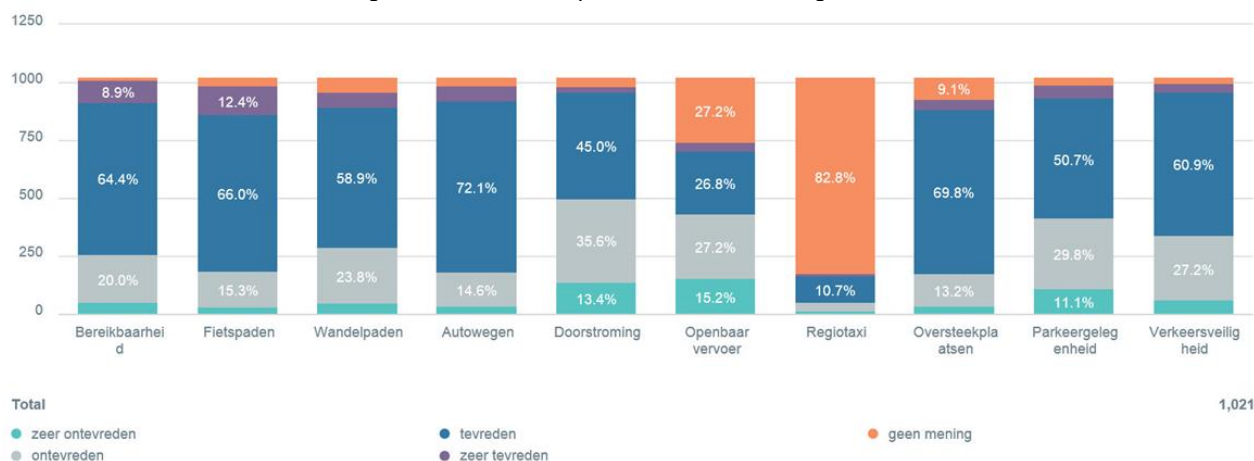
10. Moestuinen

11. Anders, namelijk: 5,6 % respondenten heeft deze vraag beantwoord. Ongeveer een derde van de opmerkingen gaat over de hoeveelheid groen in de gemeente. Daarvan spreekt de helft haar waardering uit voor het aanwezige groen en de andere helft geeft aan van mening te zijn dat meer groen wenselijk is. Een derde van de opmerkingen gaat over het onderhoudsniveau van het bestaande groen. Daarbij wordt uitgesproken dat er veel waarde wordt gehecht aan onderhoud van zowel groen als verharding en netheid wordt op prijs gesteld. De laatste derde van de opmerkingen gaat over diverse gewenste functies in het groen: van natuurwaarden tot de mogelijkheid om honden uit te laten en te spelen.

Verkeer en vervoer

Als derde onderwerp werd verkeer en vervoer genoemd in de vorige enquête. 63,9% van de deelnemers gaf aan mee te willen denken over dit onderwerp. Dit kan gaan over verkeersveiligheid, parkeergelegenheid, bereikbaarheid etc. Met de volgende vragen willen we achterhalen waar verbeteringen te vinden zijn en wat men voor Westland belangrijk vindt.

Bent u tevreden over de volgende onderwerpen met betrekking tot verkeer?

Als u moet kiezen waar u verbeteringen in zou brengen, waarin zou dit dan zijn? Kies de drie verbeteringen die u het belangrijkste vindt. De antwoorden hebben we per leeftijdscategorie gesorteerd:

Verbeteringen:

15-29 jarigen: 1. Doorstroming, 2. Openbaar vervoer, 3. Parkeergelegenheid, 4. Fileprobleem

30-44 jarigen: 1. Doorstroming, 2. Parkeergelegenheid, 3. Veiligheid voor fietsers, 4. Openbaar vervoer / Handhaving verkeersovertreders

45-59 jarigen: 1. Doorstroming, 2. Handhaving verkeersovertreders, 3. Openbaar vervoer, 4. Parkeergelegenheid

60-74 jarigen: 1. Handhaving verkeersovertreders, 2. Parkeergelegenheid, 3. Doorstroming, 4. Openbaar vervoer

75+-ers: 1. Parkeergelegenheid, 2. Handhaving verkeersovertreders, 3. Veiligheid voor fietsers, 4. Openbaar vervoer / de kwaliteit van wandelpaden

Op welke manier zou u deze punten willen verbeteren?

1. Verkeerscontroles (o.a. snelheid), handhaving, naleving
2. Meer parkeergelegenheid
3. Verbeteren en uitbreiden openbaar vervoer incl. haltes
4. Meer en betere wandelpaden (onderhoud, veiligheid, verlichting)

Wonen en bouwen

62% van de deelnemers gaf eerder aan hierover mee willen denken.

Wat is voor u het belangrijkste als het over wonen gaat in Westland?

1. Betaalbaarheid (voor alleenstaande jongeren, ouderen en jonge gezinnen).
2. Kwaliteit woning: levensloopgeschiktheid en duurzaamheid
3. Locatie woning, ook in relatie met dorps wonen / rustig wonen
4. Voldoende groen in (directe) woonomgeving

Aan wat voor woningen is er volgens u behoefte?

1. Starterswoningen
2. Seniorenwoningen
3. Appartementen
4. Eengezinswoningen

Naarmate mensen ouder worden neemt het aandeel 'behoefte aan seniorenwoningen' toe en het aandeel 'behoefte aan eengezinswoningen' af.

Voor welke bijzondere woonvormen zou de gemeente volgens u meer ruimte moeten bieden?

Onderverdeeld naar leeftijd:

15-29 jarigen: 1. Kluswoningen, 2. Pauzewoningen, 3. Tiny houses / levensloopgeschikte woningen

30-44 jarigen: 1. Levensloopgeschikte woningen, 2. Pauzewoningen, 3. Kangoeroewoningen, 4. Kluswoningen

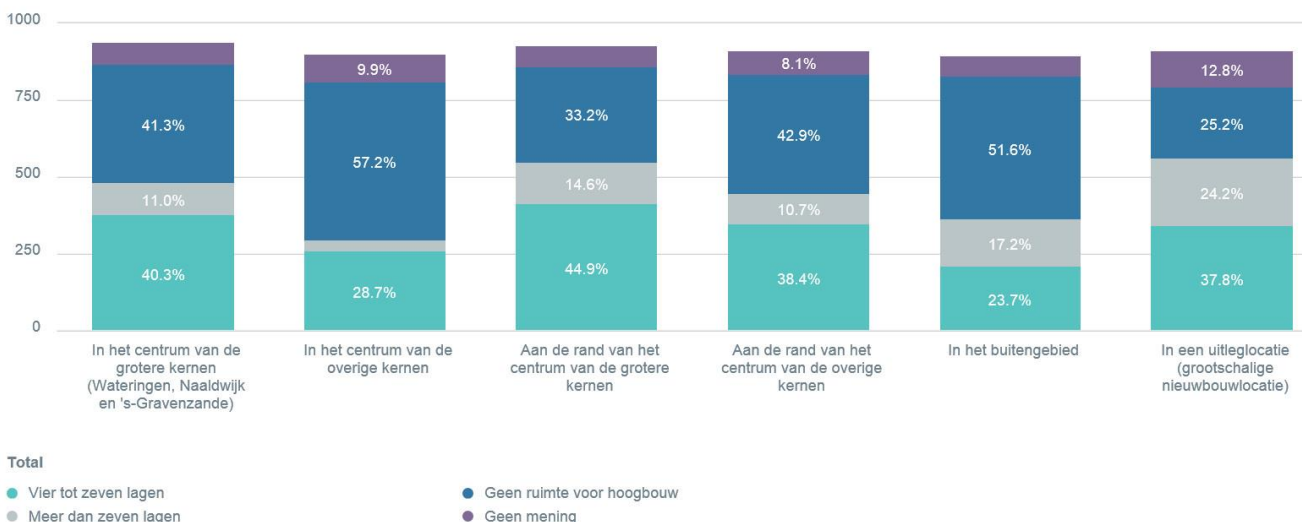
45-59 jarigen: 1. Levensloopgeschikte woningen, 2. Pauzewoningen, 3. Kangoeroewoningen, 4. Tiny houses

60-74 jarigen: 1. Levensloopgeschikte woningen, 2. Kangoeroewoningen, 3. Patiowoningen, 4. Pauzewoningen

75+-ers: 1. Levensloopgeschikte woningen, 2. Pauzewoningen, 3. Kluswoningen / tiny houses

Hoogbouw:

Omdat de woningbehoefte in Westland erg groot is, wil het college nieuwe woningen hoger gaan bouwen dan tot nu toe het geval is geweest. Waar ziet men ruimte voor hoogbouw in Westland?

Bij deze vraag zien we geen grote variaties per leeftijdscategorie.

In wat voor type woning woont u zelf?

1. Eengezinswoning (meest genoemd)
2. Vrijstaande woning
3. Appartement
4. Twee onder één kap

Wat is uw jaarlijks gezinsinkomen?

Energietransitie

De fossiele brandstoffen, zoals olie en gas, raken langzaam op. Daarom worden maatregelen genomen om in de toekomst volledig gebruik te maken van duurzame energie, bijvoorbeeld wind- of zonne-energie. Deze overgang wordt ook wel de energietransitie genoemd.

Ziet u het nut in van energietransitie?

Ja: 84,5% (15-29 jr 93,3%; 30-44 jr 89,4%; 45-59 jr 85,4%; 60-74 jr 83,2%; 75+ers 72,7%)

Nee: 15,5%

Zo ja, wat is volgens u het belangrijkste als het over energietransitie gaat in Westland?

1. Het doorgeven van de aarde aan de generaties na ons (>70%)
2. Het levert een bijdrage aan het oplossen van het klimaatprobleem

Heeft u ideeën hoe u een steentje bij zou kunnen dragen aan de energietransitie?

1. Zonnepanelen plaatsen
2. Vaker fietsen in plaats van de auto
3. Energie besparen
4. Mijn huis beter isoleren / een warmtepomp plaatsen

Heeft u ideeën op welke manier de gemeente inwoners kan stimuleren meer gebruik te maken van duurzame energie?

Nee: 44,5%

Ja: 55,5%, namelijk: subsidie (met afstand op 1), vervolgens informatie en voorlichting.

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert. Westland zal zich daarom op de lange termijn aan moeten passen aan de effecten van een ander klimaat, zoals temperatuurstijgingen, meer droogte of juist meer extreme neerslag en wateroverlast. Dit noemen we klimaatadaptatie.

We hebben de volgende stellingen aan de deelnemers voorgelegd:

- *Klimaatverandering vormt een bedreiging voor Westland;*
- *De gemeente zou meer maatregelen moeten treffen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan;*
- *Inwoners zouden ook een bijdrage moeten leveren om de gevolgen van klimaatverandering te beperken;*
- *Ik ben bereid mijn levensstijl aan te passen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.*

Van de respondenten is 63-70% het hiermee (helemaal) eens, 19-26% is neutraal en ongeveer 10% is het oneens of heeft geen mening.

Neemt u maatregelen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan?

Ja: 81,8%

Nee: 18,2%

Zo ja, welke maatregelen treft u zelf om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan?

1. Ik ben zuinig met water
2. Ik heb tegels uit mijn tuin gehaald / een tuin die grotendeels onverhard is
3. Anders, namelijk energiebesparing, korter douchen, minder autorijden, consuminderen
4. Ik heb een regenton

Heeft u een idee wat de beste maatregel zou zijn om klimaatverandering tegen te gaan?

Nee: 61,1%

Ja: 38,9%, namelijk door verminderen van autogebruik en elektrisch rijden, overgaan op duurzame energie, verminderen van energieverbruik en CO2-uitstoot, meer groen en watermaatregelen, vergroten van bewustzijn over het nut van duurzame maatregelen.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie is de geschiedenis van alles dat door mensen gemaakt is en niet op natuurlijke wijze ontstaan is. Aan welke cultuurhistorische elementen in Westland hecht men de meeste waarde?

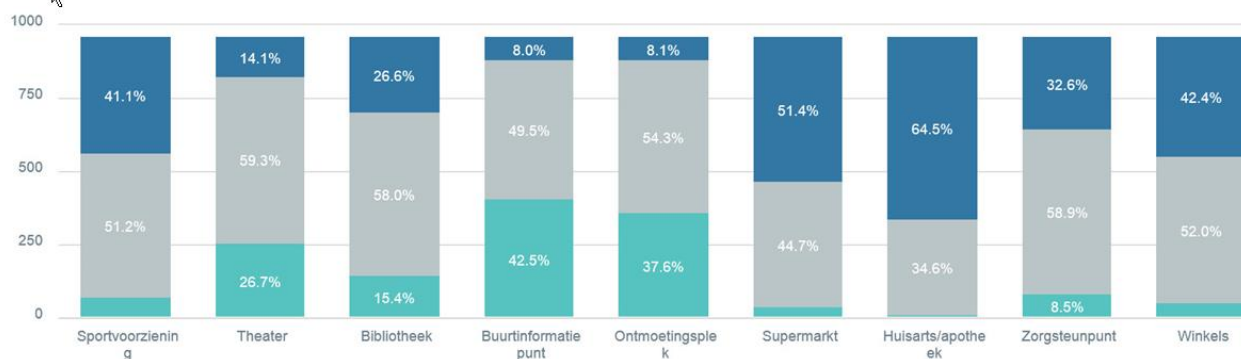

Wat zou volgens u met het cultuurhistorisch erfgoed moeten gebeuren?

1. Goed onderhouden / restaureren
2. Het is goed zoals het nu is
3. Cultuurhistorische elementen zichtbaar maken bij nieuwe ontwikkelingen

Voorzieningen

De gemeente faciliteert allerlei voorzieningen bij u in de buurt. Hoe belangrijk vindt men de aanwezigheid van een bepaalde voorziening?

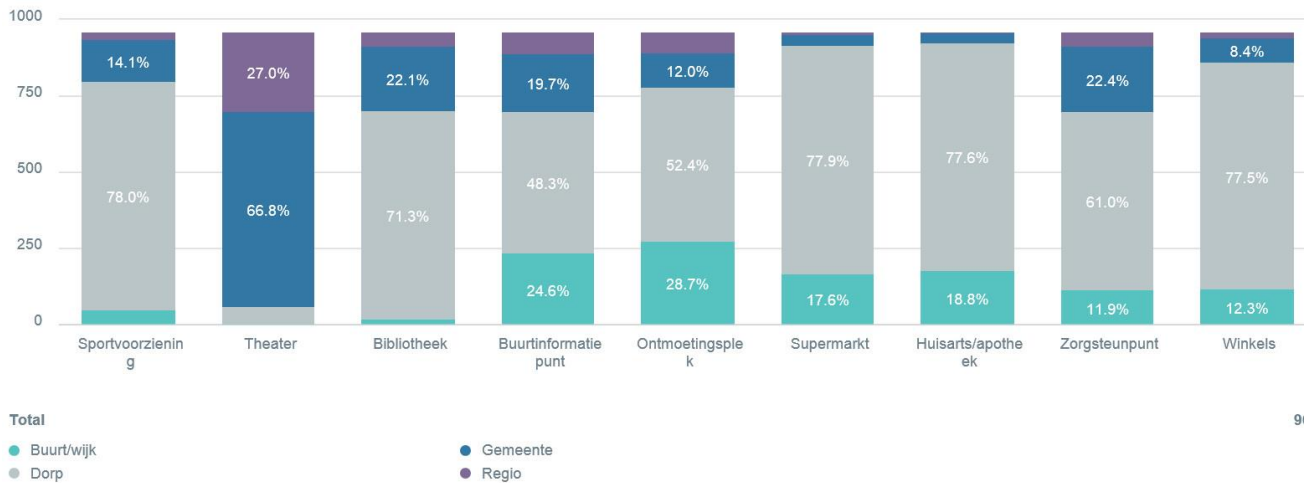

Total

- onbelangrijk
- belangrijk
- zeer belangrijk

Als we naar de verdeling over leeftijden kijken, valt op dat de jongere groepen de aanwezigheid van een theater, buurtinformatiepunt, ontmoetingsplek en zorgsteunpunt minder belangrijk vinden dan de oudere groepen.

Geef aan op welk schaalniveau de voorziening volgens u aanwezig moet zijn.

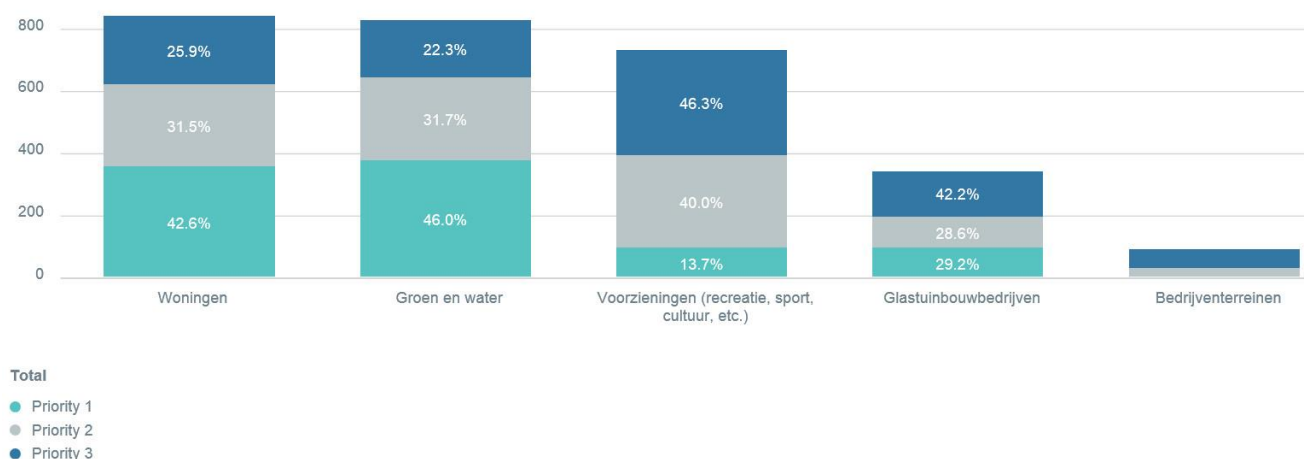
Ongeveer 20% van de respondenten plaatste een aanvullende reactie. Daar zitten nogal wat tegenstrijdige signalen bij, wat duidelijk maakt dat hier wordt gereageerd vanuit meerdere belevingswerelden. Waar meerdere respondenten op terugkwamen zijn:

- Men wil meer zorg binnen de gemeentegrenzen. Naast de beschikbaarheid van een nachtapotheek en huisartsen na 17.00 uur, gaat het hier over zorg voor zieken en ouderen;
- Er zaten enkele signalen bij dat winkels (m.n. een supermarkt) gemist worden en de suggestie is gedaan winkels buiten kernen te plaatsen om parkeerdruk tegen te gaan;
- Door een paar mensen werd de behoefte aan pinautomaten en laadpalen genoemd.
- Het gemis aan gemeentewerven op dorpsniveau werd enkele keren genoemd.

Keuzes maken in ruimtegebruik:

Ruimte is schaars in de gemeente Westland en bijna ieder stukje is in gebruik. Het is soms moeilijk om alle wensen op het gebied van bijvoorbeeld wonen, parkeren en groen voldoende plek te geven. De gemeente wil zorgen dat alle belangen een goede plek krijgen. Hiervoor moeten keuzes gemaakt worden.

Veel ruimte in de gemeente Westland is al in gebruik. Als u zou mogen kiezen, aan welke functie zou u dan prioriteit geven? Kies maximaal 3 functies en verdeel de cijfers 1 (belangrijkst), 2 en 3.

Kijkend naar de verdeling over leeftijden valt op dat de jongste groepen (t/m 44 jaar) het grootste belang hechten aan meer groen en water. Bij de leeftijd van 45 t/m 74 jaar gaan groen, water en wonen gelijk op, terwijl bij 75+-ers wonen duidelijk op één staat (overigens met groen en water op een tweede plek).

Bij de toelichting geven respondenten met stip op nummer 1 aan meer behoefte te hebben aan groen en water in Westland, voor een betere leefomgeving en i.v.m. klimaatverandering. In de tweede plaats geven veel bewoners aan dat er een tekort aan woningen is. In de derde plaats komt naar voren dat glastuinbouw de pijler is voor de Westlandse economie en in Westland moet blijven. Een aantal mensen ziet de glastuinbouw liever krimpen of verdwijnen. De reacties die zijn binnengekomen over gezondheid hebben bijna allemaal te maken met sporten en de leefbaarheid in de dorpen. Sport heeft volgens de meeste meer ondersteuning nodig. Sporten werd vaak samen met recreatie genoemd. Er is aan beide een duidelijke behoefte.

Tot slot nog een paar overige kreten die meerdere malen werden genoemd:

- De metropool, waar de gemeente Westland tegen aanligt moet een groen hart houden;
- Het wordt te druk en te vol in het Westland, stop met bouwen;
- Duurzaamheid;
- Westlands karakter behouden.